

Sâti el-Husri

24.7.1956

Muhterem Üstad,

Mektubunuzu vakti ile almış idim. Ve bu sene görüşemeyeceğimize çok teessüf etmiştim.

Sizden şu iki mevzu hakkında bazı malumat isteyeceğim:

1-Biliyorsunuz ki Ruslar 1917 inkılâbını müteakip Çarlık zamanına ait birçok vesikalar neşrettiler. Rusya, Fransa ve İngiltere hariciye nezaretleri arasında Türkiye'nin taksimine ait gizli muhaberele ve bu mevzuda Fransızlar ile İngilizler arasında akdedilmiş olan seri ittifaklar bu vesaik cümlesinden idi.

Bunlar arasında Cemal Paşa'nın -bazı şartlar dairesinde- istiklal ilan ederek ittifak devletlerinden ayrılmaya hazır olduğuna dair birkaç muhabere var. Bu haberi verenler ve bu hususta vesatet edenler Ermeni oldukları için, işin doğruluğunu istibâd etmemek kabil değil. Bu hususta Türk Tarih Kurumu tetkikatta bulundu mu? Kurum azası tarafından veya sair tarih ve siyasi adamları tarafından bir şey neşredildi mi? bildirmenizi rica ederim.

2-İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin tarihi hakkında en mühim neşriyat hangileridir?

Sonra; cemiyet Manastır'da "Neyyir-i Hakikat" ismi altında bir gazete neşretmiş idi. Bazı sayıları inkılâptan evvel çıkmış. İnkılâptan -yani Meşrutiyet İnkılâbından- sonraki sayılar aleni olarak basılmış idi. Bu gazetenin koleksiyonu hangi kütüphanelerde mevcuttur! Ve mevcudu tam mıdır? Mevcut sayıları ve tarihleri nedir?

Bunları da bildirirseniz minnettar olurum.

Peşinen teşekkürlerim ile beraber hürmetlerimi kabul buyurunuz.

Sâti el-Husri

Sâti el-Husri

Hotel Victoria

Geneve/ Suisse

Eylül ortalarına kadar, İsviçre'de bu otelde kalacağım.